

Kazalo

	Uvod	13
	Družina na izletu v gore	16
	V gore s skupino otrok	24
	Varnost na izletu in varovanje okolja	34
	Opisi izletov	36
.....		
Julijske Alpe Zgornjesavska dolina	1 Z Vršiča na Slemenovo špico	40
	Na travnato razgledišče	
	2 Mimo Spodnjega slapa na planino Martuljek	44
	Skozi bučno sotesko	
	3 Pod severno steno Triglava	46
	V osrčje gora	
.....		
Julijske Alpe Pokljuka in Bohinj	4 Na Lipanco	48
	Planina nad Pokljuko	
	5 Konjščica	50
	Bohinjska planina pod Viševnikom	
	6 Slatnik in Možic	52
	Nad Soriško planino	
	7 Rodica z Vogla	54
	S smučišča na razgledno goro	
	8 Osojnica nad Bledom	56
	Razgledišče na podobo raja	
.....		
Karavanke	9 Golica	58
	Gora bleščeče belih narcis	
	10 Trupejevo poldne	60
	Razgledno po meji	
	11 Ajdna	62
	Muzej na vzpetini	
	12 Planina Korošica	64
	Najslikovitejša planina v Karavankah	
	13 Prelaz Ljubelj in Povna peč	66
	Po stari cesti do prijazne kočice	
.....		
Jezersko in Kamniške Alpe	14 Češka koča	68
	Pod severne stene Grintovcev	
	15 Kriška gora in Tolsti vrh	70
	Travnata gora nad Trzičem	
	16 Sv. Jakob nad Preddvorom	72
	Razgledna cerkva pred Hudičevim borštom	
	17 Veliki Zvoh	74
	Krvavška smučišča	

	18 Štefanja gora	76
	Od samostana na travnato planoto	
	19 Ob Kamniški Bistrici	78
	Ob šumeči reki	
	20 Konec, Lepi kamen	82
	Med ledeniški balvani	
	21 Kamniško sedlo	84
	Visoko med gore	
	22 Orglice	86
	Po samotni dolini do šumečega slapu	
	23 Velika planina	88
	Največja planina pri nas	
	24 Sv. Primož	92
	Dve cerkvi pod Veliko planino	
	25 Stari grad nad Kamnikom	94
	Kamniško razgledišče	
.....		
Savinjske Alpe in sosednje Karavanke	26 Kranjska reber	96
	Razglednik na vulkanskih tleh	
	27 Lepenatka	100
	Prijazna gora na robu Savinjskih Alp	
	28 Robanov kot	102
	Po dolini do planine pod gorami	
	29 Slap Rinka, Okrešelj	104
	Mimo slapu v visokogorje	
	30 Potočka zijalka	106
	Sprehod v preteklost	
.....		
Koroška, Štajerska in Zasavsko hribovje	31 Uršlja gora	108
	Urška nad Slovenj Gradcem in Ravnami	
	32 Lovrenška jezera	110
	Barje na visoki planoti	
	33 Košenjak	112
	Zelena gora na severni meji	
	34 Donačka gora	114
	Izrazita vzpetina daleč na vzhodu Slovenije	
	35 Paški Kozjak	116
	Južni branik Pohorja	
	36 Rifnik	118
	Izlet v zgodovino	
	37 Čemšeniška planina	120
	Razgledna gora nad Trojanami	
	38 Sv. Miklavž	122
	Cerkva nad Savo	
	39 Vače – Zasavska sveta gora	124
	V središču Slovenije	
.....		
Dolenjska	40 Lisca	126
	Visoko nad Savo	

	41 Kum	128
	Najvišji vrh Dolenjske	
	42 Trdinov vrh	130
	Po sledeh bajk in povesti o Gorjancih	
	43 Mirna gora	132
	Po gozdni učni poti	
	44 Krempa	134
	Pogled v kanjon Kolpe	
	45 Sv. Ana nad Ribnico	136
	Kjer so nekoč goreli kresovi	
	46 Grmada nad Ortnekom	138
	Prijazno hribovje nad kočevsko cesto	
	47 Sv. Ahac	140
	Spomin na Turke v naših krajih	
.....	48 Iški Vintgar	142
Notranjska in Primorska	Hladna soteska v bližini Ljubljane	
	49 Pekel pri Borovnici	144
	Mimo razigranih slapov	
	50 Slivnica	148
	Gora čarovnic	
	51 Snežnik	150
	Osamljena piramida nad prostranimi gozdovi	
	52 Vremščica	152
	Po razglednih travnikih	
	53 Slavnik	154
	Morju najbližji tisočak	
	54 Tinjan	156
	Čudovito razgledišče Slovenske Istre	
	55 Škabrijel	160
	Lep razgled in žalostna zgodovina	
	56 Nanos	162
	Ljubljenec primorskih planincev	
.....	57 Šmarna gora	164
Polhograjsko, Škofjeloško,	Najbolj obiskana gora v Sloveniji	
Idrijsko in Cerkljansko hribovje	58 Sv. Jakob mimo Sv. Katarine	166
	Skladna podoba cerkvice na vrhu griča	
	59 Tošč in Polhograjska Grmada	168
	Priljubljen izlet s Katarine	
	60 Polhograjska Grmada	172
	Okus po visokogorju	
	61 Osolnik	174
	Razgledišče nad Sorškim poljem	
	62 Križna gora	176
	Cerkvica nad Škofjo Loko	
	63 Blegoš	178
	Visok, a ne težak	

	64 Ratitovec	180
	V predgorje Julijskih Alp	
	65 Porezen	182
	Med Cerkljanskim in Škofjeloškim hribovjem	
	66 Kojca	184
	Na Bevkovo goro	
	67 Šebrelje	186
	Kjer so praljudje igrali na piščal	
	68 Šentviška planota	188
	Po starih poteh na razgibano planoto	
.....	69 Tolminka	190
Zgornje Posočje	Po visokogorski dolini	
	70 Slap Kozjak	194
	Slap v podrti votlini	
	71 Kobariški Stol	196
	Visoko med Učjo in Nadižo	
	72 Dolina Učje	198
	Sončne senožeti nad tesnimi koriti	
	73 Iz Bovca ob Soči in Koritnici	202
	Sprehod ob mrzlih vodah	
	74 Zadnja Trenta	204
	Pri zibelki Soče	
.....	75 Viševnik	210
Z otroki na dvatisočke	Poključki ljubljeneč	
	76 Stol	212
	Najvišji vrh v Karavankah	
	77 Begunjščica	214
	Razgledna gora nad Gorenjsko	
	78 Veliki vrh v Košuti	218
	Mejna gora nad Kofcami	
	79 Grintovec	220
	Najvišji vrh Kamniško-Savinjskih Alp	
	80 Raduha	222
	Veličastna gmota nad Savinjo	
	81 Peca	226
	Gora kralja Matjaža	
	82 Krn	230
	Dolga pot na mogočno goro	
	83 Triglav	232
	Z otrokom na najvišjo slovensko goro	
	Krajevno kazalo	236
	Avtorji fotografij	240

Nadmorska višina: 930 m
Višina izhodišča: 750 m
Višinska razlika: 180 m

Koordinate izhodišča
 46.482, 13.8376

Zanimivosti v bližini
 Alpska krnica Pod Srcem
 Alpska krnica Za Akom
 Zgornji Martuljkov slap
 Vas Srednji Vrh z najlepšim razgledom na martuljske gore

Nevarnosti

V soteski obstaja nevarnost padajočega kamenja. Na lesenih mostovih so deske mokre in spolzke, zato previdno. Na strmi poti lahko pride do zdrsa. Pot po kolovozu ni nevarna in je zato primerna za vsakogar.

Najprimernejši čas

Primerno od maja do oktobra.

Dolžina izleta

Gozd - Martuljek-Spodnji slap
 30 min
 Spodnji slap-planina Martuljek
 30-45 min
 Sestop 1 h
 Skupaj 2.30-3 h

Zavetišče ali gostišče

Brunarica Pri Ingotu

Zemljevid

Triglav, 1 : 25.000

Primerno za družine, pot skozi sotesko ni primerna za skupine

Mimo Spodnjega slapa na planino Martuljek

Skozi bučno sotesko

Pri kraju Gozd - Martuljek se v Savo izliva manjši gorski potok, ki priteče izpod divjih skalnatih vrhov Martuljkove skupine. Na svoji poti pada čez dva slikovita slapa, v dolino pa se prebije skozi krajšo sotesko. Zgornji slap je odmaknjen precej visoko pod krnico Za Akom. Spodnji je bližje izhodišču, v tesni na koncu živahnega potoka. Do njega je speljana slikovita turistična pot, ki nas pripelje po stari pastirski poti do nekdanje planine Martuljek. Njene prijetne travnike s pogledom na Špik in Široko peč so alpinisti poimenovali Rajske livade. Čeprav običajno v vodnikih ne spodbujamo rabe umetnih imen, je to tako posrečeno izbrano, da sva ga uporabila tudi midva. V to čudovito okolje je dogajanje v zgodbi postavil tudi pisatelj Fran Saleški Finžgar, ki v knjigi *Gospod Hudournik* opisuje dogodivščine glavnega junaka in njegovega psa Liska. Zadnja leta je tam poleti odprta priljubljena brunarica Pri Ingotu. Pot skozi sotesko zaradi nevarnosti padajočega kamenja in spolzkih lesenih brvi ni primerna za skupine otrok. Nujno je vedno upoštevati opozorila na začetku poti. Poti skozi sotesko pa se lahko izognemo po drugi, še krajši markirani poti, ki pri kažipotu ne zavije k vodi, temveč se dvigne naravnost navzgor.

Izhodišče

Izlet prične v Gozdu - Martuljku pri mostu čez Savo.

Vzpon

Markacijam najprej sledimo po gozdni cesti, ki pa se že čez dobrega pol kilometra konča. Tam zavijemo levo in skozi romantično sotesko pridemo do Spodnjega slapa. Mimo njega se po strmi stezi dvignemo

Gospod Hudournik

Tisti Hudournik, ki ga jaz dobro poznam, pa ni prič, ampak tič. Njegovo pošteno ime je France Kališnik. Prileten in že siv gospod je. Ni gladkega lica. Po čelu se mu vlečejo brazde, lice je zmrđano. Tak obraz pa ne zraste od slaščic in potic. Vsaka taka lepota (vi seveda porečete grdoba) se naredi od dela in skrbi. Torej ta stari mož si je mislil: Vsa mladina ima počitnice. In še kako dolge! Sam čepim v mestu pri pisalni mizi, otroci in dijaki pa frče lepe poletne mesece po gorah in dolinah, da se kar kadi za njimi. "Ne boste si samo vi kaše pihali," si misli gospod Kališnik. Mahne jo še on v gorenske planine, si poišče zaveten kotiček in si začne tam tesati majhno bajtico. "Tukajle bom tudi jaz počival, se grel na soncu, dihal planinski zrak, pil mleko in jedel žgance."

Fran Saleški Finžgar: *Gospod Hudournik*

do udobnega kolovozu, po katerem nadaljujemo proti levi. Kmalu se desno odcepi markirana pot v krnico Pod Srcem, mi pa nadaljujemo za oznakami proti krnici Za Akom. Ko te pred lesenim mostom zavijejo desno navzgor, jih zapustimo, prečkamo most in se znajdemo na spodnjem robu travnikov. V bližini je gostišče - brunarica. Tu si lahko privoščimo sproščeno igro v podnožju čudovitih gora.

Sestop

Vrnemo se po kolovozu, po katerem smo se vzpeli. Soteski se na sestopu izognemo tako, da sledimo kolovozu, ki nas pripelje do ceste.

Zgoraj: Spodnji Martuljkov slap
 Martuljkova skupina

Nadmorska višina: 1835 m
Višina izhodišča: 950 m
Višinska razlika: 885 m

Koordinate izhodišča
 46.471, 14.0647

Zanimivosti v bližini
 Javorniški Rovt
 (umetno jezero, izvir, slapovi)

Nevarnosti
 V spodnjem delu ni posebnih nevarnosti, nad kočo pa se moramo držati stez, ker na strmih travah zlahka zdrsnemo. Zato vzpon do vrha ni primeren za manj izkušene skupine.

Najprimernejši čas
 Primerno v kopnem od maja do oktobra, najlepše pa je junija, ko cvetijo narcise.

Dolžina izleta
 Planina pod Golico–koča 2.30–3 h
 Koča–vrh 1 h
 Vrh–koča 45 min
 Koča–izhodišče 1.30–2 h
 Skupaj 7–8 h

Zavetišče ali gostišče
 Koča na Golici, 1582 m

Zemljevid
 Stol, 1 : 25.000

Primerno za družine, manj primerno za skupine

Golica

Gora bleščeče belih narcis

Golica je izrazita gora v Karavankah nad Jesenicami. Vršni del je poraščen samo s travo, zato je zelo razgleden. Na izpostavljeni rami sredi južnega pobočja je postavljena planinska koča, ki nam močno olajša vzpon. Obisk Golice je brez dvoma najprivlačnejši konec maja ali junija, ko popolnoma spremeni svojo podobo. Takrat se razcvetijo številne bele narcise, ki jim tukaj pravijo ključavnice. Videti je, kot bi travnike pobelil sneg. Nižje nad vasjo Planina pod Golico pričnejo cveteti že maja, če pa jih zamudimo, nas bodo gotovo počakale še kje na višjih planjavah. Seveda ključavnice niso edina zanimivost tega izleta. Imeniten je tudi vzpon na vršno

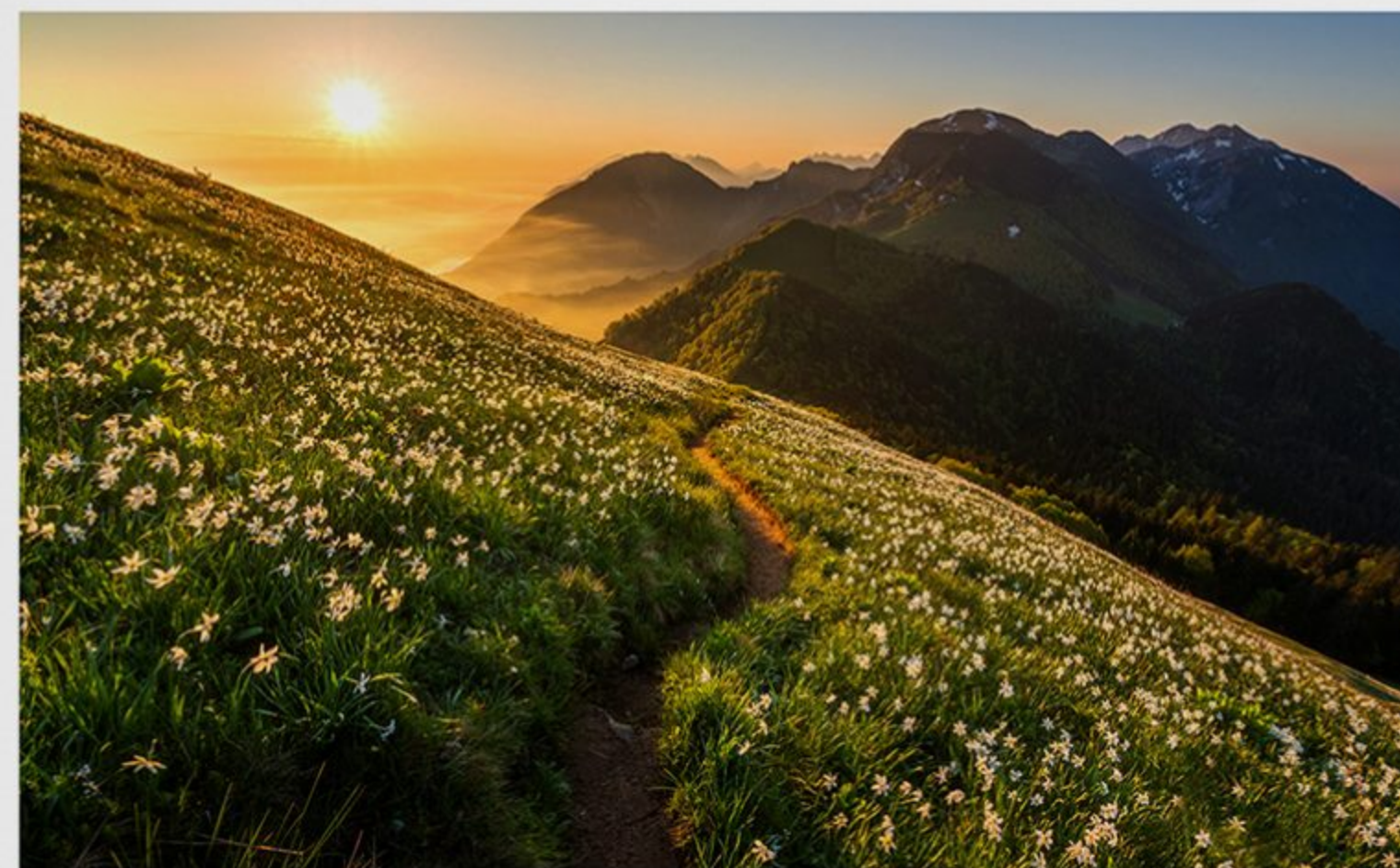
Kako so narcise postale ključavnice

Ljudsko izročilo pravi, da so ključavnice dobile svoje ime zaradi čebel. Nekoč je bog te male nabiralke medu posvaril, naj nikar ne delajo ob nedeljah in praznikih. Ker ga niso ubogale, je narcise "zaključil" (zaklenil).

Rastlinam je v stebelcu pod cvetom ustvaril bunčico, ki je soku zaprla dohod v cvet, in tako čebelam preprečil pot do medu.

Koča na Golici

sleme, kjer hodimo visoko med Gorenjsko in Koroško in se spogledujemo s skalnimi Julijci na jugu ter zasneženimi Visokimi Turami daleč na severu.

Opisana tura je precej dolga in naporna. Če z otroki ne zmorete 900 višinskih metrov v enem dnevu, pojdite le do koče ali pa turo s spanjem razdelite na dva dela.

Izhodišče

Iz centra Jesenic se po asfaltirani cesti peljemo v Planino pod Golico, nato pa še kilometer naprej do kažipota, ki kaže levo čez mostiček.

Vzpon

Markacije nas povedejo levo čez potok in navzgor skozi gozd do gozdne ceste pri spodnji postaji tovarne žičnice za kočo. Od tu nadaljujemo proti koči. Pod njo stopimo na stezo, ki pripelje z desne s sedla Suha. Pod žičnico po odprtem svetu dosežemo kočo in si privoščimo zasluženi počitek. Od nje gremo rahlo levo v smeri neizrazite dolinice, ki nas pripelje na manjše sedlo v glavnem grebenu, od tam pa levo po grebenu do vrha. Vrnemo se po isti poti.

Narcise v maju in juniju pobelijo Golico, kot jo pozimi pobeli sneg.

Nadmorska višina: 890 m
Višina izhodišča: 700 m
Višinska razlika: 200 m

Koordinate izhodišča
 46.394, 14.6955

Zanimivosti v bližini

Igla in presihajoči studenec
 Logarska dolina
 Solčava s tisočletno tiso
 Razstava o Potočki zijalki v Solčavi
 Panoramska cesta pod Olševo
 Matkov kot

Najprimernejši čas

Primerno v kopnem, najzanimivejše pa je poleti, ko na planini pasejo.

Dolžina izleta

Roban–Robanova planina 1 h
 Povratek 1 h
 Skupaj 2 h

Zavetišče ali gostišče

Planšarija v Robanovem kotu

Zemljevid

Kamniško-Savinjske Alpe,
 1 : 25.000

Primerno za družine in skupine

Robanov kot

Po dolini do planine pod gorami

Robanov kot je dolina, ki se s severa zajeda v Savinjske Alpe. Domačija kmeta Robana stoji v spodnjem delu doline. Njegova velika posest je obdana z drznimi skalnatimi gorami in omehčana z zelenjem gozdov in travnikov. V minulih desetletjih je ostala ena redkih domačij, pred katero si moral pustiti vozilo in pot do planine nadaljevati po udobni cesti peš. Cesta je namreč speljana čez Robanovo posestvo, v zatrep doline moramo zato tudi danes z lastnimi močmi. Tam stoji planšarija, kjer poleti pasejo, obiskovalcem pa ponudijo tudi mlečne dobrote. Sprehod po cesti od Robana do njegove planine je izredno prijeten za otroke vseh starosti, od tistih v vozičku pa do najstarejših, ki so si že prisluzili pokojnino. Med potjo je polno zanimivosti in naravnih lepot: gozdovi, travniki, veliko cvetja, šumeči potoček, pogledi na ostenja Križevnika, Poljskih devic, Ojstrice in Krofčke ter končno doživetje privlačne gorske planine z vsemi svojimi posebnostmi.

Izhodišče

Cesta v Robanov kot se odcepi pri mostu čez Savinjo pri nekdanji gostilni Rogovilec na poti v Logarsko dolino. Do Robana je le dober kilometer.

Vzpon

Poseben opis ni potreben, saj do planine hodimo po slabe tri kilometre dolgi makadamski cesti, kjer ni prometa. Vrnemo se po isti cesti.

Kako je lovec Krofič zašel

Na kvatarno* nedeljo je šel Krofič na lov na goro. Sledil je gamsom po lepi stezi, ki jo je nenadoma zmanjkalo in ni mogel ne naprej ne nazaj. Pastirji so slišali vpitje in so obvestili solčavskega župnika. Župnik je prišel v Robanov kot in mu od daleč dal odvezo. Krofič je zaužil drobtine iz malhe. Potem mu je župnik rekel, naj vrže puško čez steno. Če bo puška ostala cela, lahko tudi on skoči in se mu ne bo nič zgodilo. Puška se je zdrobila, župnik pa mu je vseeno rekel, da je cela. Krofič je skočil in se ubil. Od takrat se ta gora med Robanovim kotom in Logarsko dolino imenuje Krofčka. Pripovedka iz Logarske doline po Franu Kocbeku

* kvatrna nedelja – po starem cerkvenem koledarju so bili v enem letu štiri kvatrne tedni, v katerih je bil zaukazan zelo strog post. Ker je bil lov prepovedan tudi ob "navadnih" nedeljah, je bilo Krofičevo početje na kvatarno nedeljo izredno velik greh.

Zatrep Robanovega kota je eden najbolj ohranjenih koticov v naših gorah. Mogočna piramidasta gora nad njim je Ojstrica, desno pa je Krofčka.

55

Nadmorska višina: 646 m
Višina izhodišča: 325 m
Višinska razlika: 320 m

Koordinate izhodišča
45.9845, 13.6634

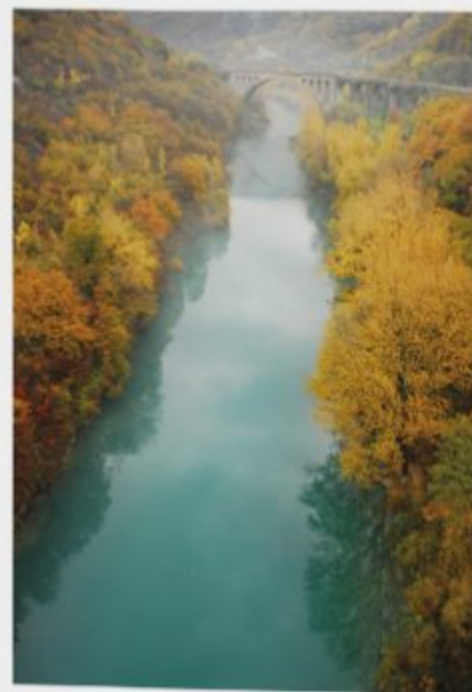
Zanimivosti v bližini
Sveta Gora
Sabotin
Solkan
Nova Gorica

Najprimernejši čas

Primerno skorajda v vseh letnih časih, saj tudi pozimi običajno ni toliko snega, da bi otežil vzpon.

Nevarnosti

Pot ni zahtevna. Le tu in tam je treba paziti, da otroci ne bi zdrsnili čez strmejša južna pobočja.

Solkanski most – s 85-metrskim lokom največji kamniti most na svetu

Primerno za družine in skupine

Škabrijel

Lep razgled in žalostna zgodovina

Gorica in Nova Gorica ležita na mestu, kjer Soča dokončno zapusti gorski svet in se počasi umirja v ravnino proti Jadranskemu morju. Zadnje višje vzpetine, ki jo pospremi ob njenem slovesu od gora, so Sabotin na desnem ter Sveta Gora in Škabrijel na levem bregu reke. Vse tri so vredne obiska, saj je vsaka po svoje zanimiva. Predlagava vzpon na Škabrijel, kjer bodo otroci lahko spoznavali in raziskovali ostanke jarkov iz prve svetovne vojne in se na vrhu vzpeli na visok stolp, s katerega se ponuja obširen razgled na okolico in visoke gore v ozadju. Prav tu je bilo tudi največje bojišče med enajsto soško bitko leta 1917. Kar 45.000 italijanskih vojakov je skušalo zavzeti to vzpetino, a jim ni uspelo. Padlo je 25.000 italijanskih in 15.000 avstrijskih, večinoma slovenskih vojakov. To so grozljive številke, ki se že same po sebi tudi danes ponujajo v razmislek.

Izhodišče

Začeli bomo na cestnem prelazu Preval med Sveto Goro in Škabrijelom, 325 m, čez katerega je speljana cesta iz Solkana proti Grgarju. Parkiramo na vzhodnem koncu prostranega prelaza pri velikem spomeniku padlim v prvi svetovni vojni.

Opis

Kažipot markirane poti nas usmeri proti jugovzhodu. Oznakam sprva sledimo po strmem gozdnem pobočju, ko pa dosežemo slikovito slemo, nadaljujemo po njem do vrha Škabrijela. Nadaljevanje je položnejše. Večinoma hodimo blizu roba slemena, kjer se odpirajo pogledi čez strma južna pobočja proti Soči in obema Goricama. Pot nas vodi

Pred stoletjem

Več kot sto let je minilo od 1. svetovne vojne (1914 do 1918), ki je hudo prizadela in zaznamovala Posočje, območje enega izmed najbolj krvavih bojišč, kjer so se vrstili številni dolgotrajni boji. Prebivalce ob Soči so izselili, gore nad njim pa so zasedli vojaki. Fantje in moške so morali kopati strelske järke, kaverne (umetne luknje v skale), graditi poti (mulatjere), žičnice in stavbe ter z orožjem zaustavljati sovražnika. Življenje vojakov v takšnih okoliščinah ni bilo prijetno. Primanjkovalo jim je vode, hrane, pestili so jih mraz in bolezen, bali so se streljanja in topovskih granat. Vojna se je na srečo končala, še danes pa lahko naletimo na ostanke bojišč in predmetov, ki so jih takrat uporabljali: zmečkano menažko (posoda za hrano), zarjavelo lopato, zakrivljene žeblje, lesene deske in tramove. Še več dokazov o teh hudih časih si lahko ogledate v številnih muzejih in zasebnih zbirkah ter se tako srečate z žalostno zgodovino na začetku 20. stoletja.

Pogled s Škabrijela na Sveto Goro in zasnežene Julijske Alpe v ozadju

tudi mimo ostankov obrambnih jarkov iz prve svetovne vojne. Po uri hoda nas na vrhu pričaka kovinski razgledni stolp. Vrnemo se po isti poti.

Dolžina izleta

Vzpon 1 h
Sestop 1 h
Skupaj 2 h